

BOSHLANG‘INCH SINFLARDA SAHNALASHTIRISH FAOLIYATINING MAQSADI

Tojekarimova Moxira Anvarjon qizi

*Qo‘qon universiteti Boshlang‘ich ta‘lim
yo‘nalish talabasi*

moxiratojekarimova660@gmail.com

Ravshanbekova Dilraxon Elbekjon qizi

*Qo‘qon universiteti Boshlang‘ich ta‘lim
yo‘nalish talabasi*

Ravshanbekovadilrabo799@gmail.com

Annotasiya: Ushbu maqolada Boshlang‘ich sinflarda sahnalashtirish faoliyatini yuritish. Sahnalashtirish faoliyati orqali bolalarda nutq ifodaligini shakllantirish intellektual va badiiy estetik tarbiya bilan bog‘liq ko‘plab pedagogik vazifalarni hal etish. Sahnalashtirish faoliyati bolalarda voqea va ertak qahramonlarining ichki hayotiga bevosita aloqador bo‘lgan qahramonlik, jasurlik, mehribonlik, jonbozlik, jonkuyarlik kabi ijobiy fazilatlarni o‘zlarida yaqqol namoyon qiladilar.

Kalit so‘zlar: O‘yin faoliyati shakllari, sahnalashtirish faoliyati, ijrochilik, ijodiy faoliyati, faollashuv, tashabbuskorlik, emotional rivojlanish.

Abstract: In this article conducting staging activities in primary grades. Formation of speech expression in children through staging activities solves many pedagogical tasks related to intellectual and artistic aesthetic education. Staging activities are heroism in children that is directly related to the inner life of the heroes of events and fairy tales clearly manifests positive qualities such as courage kindness enthusiasm.

Key words: Forms of game activity staging activity performance creative activity activation initiative emotional development.

Аннотация: В данной статье проведение постановочной деятельности в начальных классах. Формирование речевой выразительности у детей посредством постановочной деятельности решает многие педагогические задачи связанные с интеллектуальным и художественно эстетическим воспитанием. Постановочная деятельности это героизм у детей который непосредственно связан с внутренней жизнью ярко проявляет такие положительные качества как смелость доброта энтузиазм.

Ключевые слова: Формы игровой деятельности постановочная деятельность перформанс творческая деятельность активизация инициатива эмоциональное развитие.

KIRISH:

Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o‘rgatishning asosiy maqsadi bolalarda sahnalashtirish ishlarni olib borish, bolalar ijodiga rahbarlik qilish uchun amaliy bilim va ko‘nikmalar berish. Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga

o'rgatishning vazifasi bolalarni sahnalashtirish aktyorlikka tayyorlash ijodiy faolyatini tashkil etishga, qo'l mehnatiga, badiiy mehnatga qiziqishlarini uyg'otish mehnat orqali hosil bo'lgan ko'nikma va malakalarini shakllantirish bolalarda ijodiy ko'rgazmalar qog'oz, karton kabi materiallar xususiyatlari bilan tanishtirish buyumlarni tayyorlash jarayonini rejalashtirish tayyorlash texnologiyasini o'rgatish mahsulotni tejash buymlar qoralamasining eskizini va suratini chizishga ish joylarini tartibli saqlashga o'rgatish bolalarni buyumlar yasash jarayonida oddiy asboblardan foydalanishga o'rgatish hamda badiiy didlarni shakllantirishga vaqtni tejay olishga maqsadga muvofiq ishlashga odatlantirishdir.

ASOSIY QISM:

Ijodiy qobiliyat insonni hayvondan farqlab turadigan bir xususiyatdir. Bu qobiliyat insonga nafaqat hayot davomida qo'l kelishi va undan foydalanish mumkin balki uning ko'rinishini o'zgartirishi ham mumkin. Bolalar ijodiyati va uning o'ziga xos tomonlarini tushunish pedagoglardan ko'pgina bilimlarga ega bo'lishini talab etadi. Bolalar atrof-olam bilan tanisha borish jarayonida ularni o'z faoliyatlarida ya'ni o'yinlarida chizgan rasmlaridan loy ishlarida hikoyalarda va hokazolarda aks ettiradilar. Bolalar tasviriy faoliyatda atrof-olamda olgan taassurotlarida tasavvurlaridagi timsollarni turli-tuman materiallardan va aniq shakllari yordamida tasvirlashga harakat qiladilar. Bolalar ijodiyatida ijodiy faoliyatining boshlang'ich bosqichida o'ziga xos harakter xususiyatlari mavjud. Bularga avval o'zlashtirilgan ish usullarini yangicha mazmunda qo'llashda, oldinda turgan vazifalarni yangi usullar orqali yechishni, o'z his-tuyg'ularini turli vositalar yordamida ifoda etishlarida faol va mustaqil ishtirok etishlari kiradi. Atrof-olamni bolalar tasviriy faolyatda tushunish ijodiy ko'rinishlar bilan bog'liq emas, balki bola ishlayotgan ko'rsatayotgan materialning tarkibini aniqlash orqali namoyon bo'ladi. Masalan: qalam va bo'yoqlar qog'ozda iz qoldiradilar, loy yumshoq undan narsalar yasash mumkun. Keyinchalik tasviri faoliyat va izlanishlarning rivojlantirish uchun bu bosqich kichik ahamiyat kasb etadi, chuki bola bunda tasavvurlaridagi timsollarni yaratish uchun yordam beradigan material bilan tanishadi. Qalamdan qoladigan iz nimanidir ifodalashini tushunadigan bola o'z xohishi va kattalarning taklifiga ko'ra qandaydir predmetni tasvirlashga harakat qilsa, unda bolaning tasviriy harakter tusini olgan bo'ladi. Bolalarning tasviriy ijodiyotining o'ziga xos tomonlarini o'rganish uchun pedagogika tarixida bir qator pedagogik va psixologik tadqiqot ishlari olib borilgan. Bolalarda

ijodiy qobilyatlarning rivojlanishida tasviriy faoliyat turkumiga kiruvchi mashg'ulotlarning o'rni beqiyos ekanligini e'tirof etgan holda bunday mashg'ulotlar ularda tasviriy savodxonlik elementlarini shakllantirishga ham tamal toshini qo'yishi shubhasizdir.

Bolalar rasm, appalikatsiya, loy ishi, qirqib yelimlash mashg'ulotlari davomida nafaqat biror ish bilan ma'lum muddat band bo'ladilar, balki yuqorida aytib o'tganlarimizga qo'shimcha ravishda ularda quydagilar rivojlanadi va shakllanadi:

1. Tasviriy san'at sohasiga doir qobilyatlari aniqlanadi va shakllantiriladi.
2. Qalam, mo'qalamni ushlab, loy, plastlin bilan ishlash, qaychida ayrim narsalarini qirqib yelimlash orqali mayda qo'l mushaklari rivojlanadi;
3. Bola yozuv texnikasini egallashga tayyorlanadi.
4. Bola tasviriy faoliyat mashg'ulotlari orqali diqqatini bir joyga taqsimlay olishni va ishini oxiriga qadar bajarishni, o'tira olishni o'rganadi.
5. Tabiatni, atrof-olamni kuzatishni, uni asrab-avaylashni, ardoqlashni, unga nisbatan to'g'ri munosabatda bo'lishni o'rganadi.
6. Jamoa bo'lib mehnat qilish, ishini rejalashtira olish, o'rtoqlarini eshita olish va o'zaro fikr-mulohazalarni inobatga olgan holda ishlash malakalari shakllanadi.
7. Xalqimizning boy ma'daniy-ma'naviy merosi haqida tushuncha va taassavurga ega bo'ladi va ularni o'z ishlarida ifdalashga o'rganadi.

XULOSA:

Xulasa qilib aytganda, sahnalashtirish, bolalarni qo'l mehnatiga badiiy mehnatga o'rgatish katta masuliyat talab qiladi. Bolalarni qiziqishlarini inobatga olish ularga qulay sharoit yaratish ham asosiy maqsadi hisoblanadi. Ish joyini saramjon-sarishta, ozoda saqlash narsalardan oqilona va tejab o'rgatish kabi muhim jihatlar pedagogik mahoratga bog'liqdir. Pedagoglardan bolalarni qiziqishlariga katta e'tibor berishlari, ularni qadrlashlari, shiringina kichkintoy bolajonlarni vaqtlarini unumli foydalanishga o'rgatish ham katta tajriba talab qiladi. Bu kabi ko'nikma, malakaga ega pedagoglar bolalarni ko'nglidan joy olishadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. D. Q. Asqarova "Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o'rgatish" (Metodik qo'llanma) Namangan 2018 yil
2. Tojkarimova Moxira Anvarjon qizi, & Abdullajonov Davronjon Shokirjon o'g'li. (2023). BOSHLANG'ICH TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA

- QARATILGAN ZAMONAVIY YONDASHUVLARNING MAQSAD VA VAZIFASI. QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 1(1), 658–660. <https://doi.org/10.54613/ku.v1i1.671>
3. Tojekarimova Moxira Anvarjon qizi, & Valiyeva Nargiza. (2023). TARBIYA JARAYONIDA OILA MAHALLA HAMDA TA‘LIM MUASSASALARINING O‘ZARO HAMKORLIGI. QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 1(1), 637–639. <https://doi.org/10.54613/ku.v1i1.665>
 4. Tojekarimova Moxira. (2023). BOLALARNING PSIXOLOGIK RIVOJLANISHIDA ELEKTRON RESURSLARDAN FOYDALANISH. *International Multidisciplinary Journal of Universal Scientific Perspectives*, 1(1), 20–25. Retrieved from <http://izlanuvchi.uz/index.php/iz/article/view/5>
 5. Tojekarimova, M. A. qizi. (2023). BOSHLANG‘ICH TA‘LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TA‘LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(16), 824–828. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/5106>
 6. Badiiy o‘qishning maqsad va vazifalari. (2024). YANGI O‘ZBEKISTONDA IJTIMOY-INNOVATSION TADQIQOTLAR, 2(1), 54-59. <https://nuzjournals.uz/index.php/yoiit/article/view/60>
 7. BADIY O‘QISH VA DRAMA FANI HAQIDA UMUMIY MA‘LUMOTLAR. (2024). YANGI O‘ZBEKISTONDA IJTIMOY-INNOVATSION TADQIQOTLAR, 2(1), 49-53. <https://nuzjournals.uz/index.php/yoiit/article/view/59>
 8. Ikromjonovna, J. S. (2023). Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarida joriy etilgan yangi darsliklarning afzallik jihatlari. *Qo ‘qon universiteti xabarnomasi*, 661-663.
 9. Maxliyoxon, O., & Xonzodabegim, I. (2024). BOSHLANG ‘ICH TA ‘LIMDA SAHNALASHTIRISH FAOLIYATINING O ‘RNI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 64-68.
 10. Akhrorjon, A., & Maxliyoxon, O. (2024). IMPACT, RESULTS AND CONSEQUENCES OF WTO ACCESSION ON THE EDUCATION SYSTEM. *International Multidisciplinary Journal of Universal Scientific Perspectives*, 2(1), 6-15.
 11. Axrorjon, A., & Maxliyoxon, O. (2024). TA‘LIM SIFATI OSHISHIDA JSTNING O ‘RNI. *YANGI O‘ZBEKISTONDA IJTIMOY-INNOVATSION TADQIQOTLAR*, 2(1), 113-118.
 12. Abdullaev, A., & Odilova, M. (2024). THE ROLE OF WTO IN IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 140-148.

13. Axadjon o'g'li, A. A. (2024). JSTGA A'ZOLIKNING RAQAMLI IQTISODIYOTGA VA TA'LIMGA IJOBIY TA'SIRI. *Analysis of International Sciences*, 2(1), 95-102.

